

Kirjelmä Varpaisjärven neuvolapalveluiden säilyttämisen puolesta

Olemme Lapinlahden kunnan lapsi- ja perheneuvostossa erittäin huolissamme hyvinvointialueen suunnitelmasta lakkauttaa Varpaisjärven neuvolapalvelut ja siirtää ne Lapinlahdelle.

Neuvolapalvelut ovat lapsiperheille keskeisiä matalan kynnyksen palveluita, joista saadaan tukea, ohjausta ja apua arjen eri tilanteisiin. Erityisesti vauva- ja pikkulapsiperheille palveluiden saavutettavuus ja läheisyys ovat ensiarvoisen tärkeitä.

Varpaisjärven alue on maantieteellisesti laaja. Osa lapsiperheistä asuu jopa 25 kilometrin päässä Varpaisjärven keskustasta, jolloin neuvolapalveluiden siirtäminen Lapinlahdelle tarkoittaisi yhdelle käynnille jopa 100 kilometrin kokonaismatkaa. Tämä on kohtuutonta etenkin tilanteissa, joissa vastaanottokäynti kestää vain lyhyen ajan. Pitkät välimatkat lisäävät lapsiperheiden arjen kuormitusta sekä ajallisesti, että taloudellisesti aikana, jolloin monien perheiden talous on jo valmiiksi tiukilla esimerkiksi kasvaneiden polttoainekustannusten vuoksi.

Olemme myös huolissamme palveluiden toimivuudesta Lapinlahdella. Neuvolapalveluissa on ollut ruuhkaa, tarkastusaikoja ei ole aina saanut riittävän nopeasti ja lasten määräaikaistarkastuksia on viivästynyt. Tämä herättää aiheellisen kysymyksen siitä, pystytäänkö palvelut toteuttamaan jatkossa laadukkaasti ja oikea-aikaisesti entistä suuremmalle asiakasmäärälle.

Varpaisjärvellä aiemmin käytössä ollut toimintamalli, jossa sama terveydenhoitaja työskenteli sekä kouluterveydenhuollossa että neuvolassa, sai paljon positiivista palautetta lapsiperheiltä. Perheille oli tärkeää, että tuttu terveydenhoitaja tunsivat lapset, perheet ja paikallisen arjen. Tämä vahvisti luottamusta palveluihin ja loi turvallisuuden tunnetta.

Haluamme nostaa esille myös Pohjois-Savon hyvinvointialueen oman strategian, jonka mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on toiminnan perusta ja palveluiden tulee olla asiakaslähtöisiä, laadukkaita ja oikea-aikaisia. Strategiassa korostetaan palveluiden yhteensovittamista asukkaiden tarpeisiin sekä hoidon jatkuvuuden parantamista. Lisäksi hyvinvointialue linjaa, että usein tarvittavat, kattavat ja tasalaatuiset palvelut tuotetaan lähellä asukkaita koko Pohjois-Savon alueella.

Mielestämme Varpaisjärven neuvolapalveluiden lakkauttaminen on ristiriidassa näiden tavoitteiden kanssa. Neuvolapalvelut ovat juuri sellaisia ennaltaehkäiseviä peruspalveluita, joiden saavutettavuus ja läheisyys ovat lapsiperheiden hyvinvoinnin kannalta ratkaisevia. Hyvinvointikertomuksissa korostetaan palveluiden saavutettavuutta, yhdenvertaisuutta sekä

ennaltaehkäisevän työn merkitystä. Mikäli palvelut siirtyvät kauemmas, riskinä on, että osa perheistä lykkää tai jättää käyntejä väliin pitkien välimatkojen, ajanpuutteen tai kustannusten vuoksi.

Koemme, että neuvolapalveluiden keskittäminen lisää alueellista eriarvoisuutta ja heikentää maaseudulla asuvien lapsiperheiden asemaa. Lasten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen ei saa riippua asuinpaikasta.

Toivomme, että Pohjois-Savon hyvinvointialue arvioi lakkauttamissuunnitelmiaan uudelleen ja huomioi Varpaisjärven lapsiperheiden tarpeet sekä lähipalveluiden merkityksen perheiden hyvinvoinnille, yhdenvertaisuudelle ja turvallisuuden tunteelle.

Lapinlahden kunnan lapsi- ja perheneuvosto